

«РОЛЬ ЛІСОСМУГ У ДОСЯГНЕННІ ЦІЛЕЙ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЗЕЛЕНОЇ УГОДИ: КЛІМАТИЧНА АДАПТАЦІЯ, БІОРІЗНОМАНІТТЯ ТА СТАЛИЙ АГРОЛАНДШАФТ»

здобувачка освітньої
програми Sustainable Agriculture
and Food Security
Світлана ЯРОЩУК

Чому варто говорити про зміну клімату?

Co-funded by
the European Union

Підвищення середньорічної температури

Посухи та дефіцит вологи

Раптові сильні зливи

Паводки та пилова буря в Україні у 2020 році

Чому зміна клімату — це проблема сьогодні, а не майбутнього

Зелені насадження як природне рішення

Вони працюють без складних технологій

Є ефективними і економічно вигідними

Працюють для людей і природи

Адже дерева захищають
краще від спеки ніж бетон

Co-funded by
the European Union

Водії:

- Нащо ті дерева? Позрізайте їх і поробить парковки!

Ті самі водії:

Як зелені насадження можуть бути використані в адаптації до змін клімату?

Co-funded by
the European Union

01

Пристосування природних екосистем і людини до нових кліматичних умов

02

Зменшення негативних наслідків зміни клімату для довкілля, економіки та здоров'я людей

03

Використання природних і управлінських рішень для підвищення стійкості територій

Основні типи зелених насаджень

Лісові насадження

- Природні та штучні ліси
- Покращують мікроклімат, ґрунти і водні ресурси

Захисні лісосмуги

- Полезахисні
- Придорожні
- Прибережні

Міські зелені насадження

- Парки
- Сквери
- Деревя вздовж вулиць

Агролісомеліорація. Для збереження біорізноманіття та зміцнення продовольчої безпеки

Захисні насадження вздовж доріг. Забезпечують захист від автотранспортних викидів, шуму, пилу, снігових заметів, ерозії.

Co-funded by
the European Union

Лісові насадження. Виконують водоохоронні, захисні, санітарно-гігієнічні та оздоровчі функції.

Міські зелені насадження. Пом'якшують незручності міського життя, служать формуванню урбаністичних систем, допомагають організувати

Захисні зелені насадження вздовж річок. Запобігають ерозії берегів, зменшенню ризику паводків, фільтрації забруднень і збереженню водних екосистем.

Як зелені насадження знижують температуру?

Створюють тінь,
зменшуючи нагрівання
ґрунту, асфальту та
будівель.

Створюють
випаровування, рослини
охолоджують повітря

Зменшують ефект
“міського теплового
острова”, покращуючи
мікроклімат населених
пунктів.

Території з зеленими насадженнями влітку можуть бути на 2–6 °C прохолоднішими, ніж забудовані ділянки без дерев

Роль зелених насаджень у регуляції водного режиму

Регулюють поверхневий **стік води**, затримуючи опади в кроні дерев і ґрунті.

Запобігають паводкам і підтопленням, особливо вздовж річок і в містах.

Сприяють збереженню **вологи в ґрунті** та **поповненню ґрунтових вод**.

Зелені насадження — це природний механізм управління водою, а не лише елемент благоустрою

Захист ґрунтів і сільського господарства

Зменшують водну та вітрову ерозію ґрунтів, особливо на відкритих сільськогосподарських землях.

Захищають посіви від суховіїв, спеки та пилових бур, створюючи сприятливий мікроклімат.

Підвищують стабільність врожаїв в умовах кліматичних стресів.

Лісосмуги - це не “втрата площі”, а спосіб зберегти родючість ґрунту і врожай у довгостроковій перспективі.

Біорізноманіття – основа стійкості до зміни клімату

Зелені насадження створюють оселища для рослин і тварин, які допомагають екосистемам адаптуватися до кліматичних змін.

Чим більше біорізноманіття – тим стійкіша екосистема до спеки, посух, шкідників і хвороб

Втрата зелених насаджень зменшує здатність природи реагувати на зміну клімату, прискорюючи деградацію екосистем.

Біорізноманіття — це “страховка” природи.
Якщо видів багато, екосистема може пристосуватись навіть за різких кліматичних змін.

Ліси і дерева як поглиначі CO_2

🌳 Одне доросле дерево:

- $\approx 20\text{--}25$ кг CO_2 на рік

За 40 років життя:

- $\approx 0,8\text{--}1,0$ т CO_2

*значення залежать
від виду, віку і умов
росту.*

🌳 Швидкорослі (тополя, верба)

→ швидше поглинають CO_2 , але живуть менше

🌲 Хвойні (сосна, ялина)

→ стабільне поглинання, важливі взимку

🌳 Твердолистяні (дуб, бук)

→ повільніше ростуть, але довго зберігають вуглець

Адаптуємося до кліматичних змін разом

